

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου: «Για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση» (Εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Απριλίου 2004)

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, η χώρα μας εναρμονίζεται με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Απριλίου 2004 «για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων» (ΕΕ L 261/15 της 6.8.2004).

Τα θύματα εγκληματικών πράξεων συχνά δεν μπορούν να λάβουν αποζημίωση από τον δράστη της αξιόποινης πράξης, λόγω του ότι αυτός ενδέχεται να μην διαθέτει τους απαιτούμενους πόρους για να ικανοποιήσει το θύμα ή διότι δεν μπορεί να εξακριβωθεί η ταυτότητά του ή διότι δεν μπορεί να διωχθεί ποινικά και να του επιβληθεί ποινή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, λόγοι αναγόμενοι στις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης, συνοχής και αλληλεγγύης επιβάλλουν την επέμβαση της Πολιτείας και την πρόβλεψη υποχρέωσης κρατικής αποζημίωσης στα θύματα εγκληματικών πράξεων.

Η εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη και τις ανάγκες των θυμάτων αξιόποινων πράξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στο Τάμπερε της Φιλανδίας στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, υπογράμμισε την ανάγκη να θεσπιστούν στοιχειώδεις ρυθμίσεις για την προστασία των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, ιδίως όσον αφορά στην πρόσβασή τους στην δικαιοσύνη και στο δικαίωμα αποζημίωσής τους. Προς το σκοπό αυτό, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησε, στο πλαίσιο του τρίτου πυλώνα, στις 15 Μαρτίου 2001, την απόφαση-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ «σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες» (ΕΕ L 82/1 της 22.3.2001). Με την απόφαση αυτή παρέχεται, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα στα θύματα εγκληματικών πράξεων να αξιώσουν αποζημίωση από τον δράστη στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας. Παράλληλα, το Συμβούλιο, στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα, υιοθέτησε στις 29 Απριλίου 2004 την οδηγία 2004/80/ΕΚ «για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων». Με την Οδηγία θεσπίστηκε ένα σύστημα συνεργασίας για την διευκόλυνση της αποζημίωσης των θυμάτων εγκληματικών πράξεων από πρόθεση σε υποθέσεις με διασυνοριακό χαρακτήρα από το κράτος-μέλος στο έδαφος του οποίου έχει τελεστεί το εν λόγω αδίκημα, σε περιπτώσεις που ο δράστης είτε δεν διαθέτει τους απαιτούμενους προς τούτο πόρους, είτε δεν μπορεί να εξακριβωθεί η ταυτότητά του είτε δεν μπορεί να διωχθεί ποινικά, όπως ρητά αναφέρεται στο σημείο 10 του προοιμίου της οδηγίας αυτής.

Οι διατάξεις που ακολουθούν περιέχουν τις ειδικότερες ρυθμίσεις που κρίθηκαν αναγκαίες για την εναρμόνιση του εθνικού μας δικαίου με τις ρυθμίσεις της προαναφερθείσας οδηγίας του Συμβουλίου. Σε κάθε περίπτωση,

σημειώνεται ότι οι διατάξεις του παρόντος δεν επηρεάζουν την τυχόν θεμελίωση αστικής ευθύνης του Δημοσίου κατά τις γενικές διατάξεις.

Ειδικότερα:

Με το άρθρο 1 του προτεινόμενου νομοσχεδίου ιδρύονται διοικητικές αρχές με την ονομασία «Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης» και «Ελληνική Αρχή Συνδρομής για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση» αντίστοιχα, οι οποίες μετέχουν στο σύστημα συνεργασίας με τις αντίστοιχες Αρχές των υπολοίπων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού καθορίζονται ειδικότερα η σύνθεση της «Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης», η διάρκεια της θητείας των μελών της και η λειτουργία της στο πλαίσιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι ως αρμόδια «Ελληνική Αρχή Συνδρομής» ορίζεται το ειδικό γραφείο συνδρομής που ιδρύεται με απόφαση του Υπουργού στο Υπουργείο Δικαιοσύνης,

Με το άρθρο 2 ορίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας του Συμβουλίου, το Υπουργείο Δικαιοσύνης ως το κεντρικό σημείο επαφής στην χώρα μας, με σκοπό την παροχή συνδρομής στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, την διευκόλυνση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των Αρχών Αποζημίωσης και Συνδρομής στα διάφορα κράτη-μέλη και την παροχή βοήθειας και την εξεύρεση λύσεων σε κάθε πρόβλημα που τυχόν θα παρουσιαστεί κατά την εφαρμογή του προβλεπόμενου στην οδηγία συστήματος συνεργασίας.

Στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του νομοσχεδίου προσδιορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις για τη χορήγηση από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης εύλογης και προσηκούσας (επομένως, όχι πλήρους) αποζημίωσης στα θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση, τα οποία έχουν τελεστεί στην ημεδαπή. Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου καθορίζεται ειδικότερα και ανά περίπτωση το χρονικό σημείο γένεσης της αξίωσης αποζημίωσης, ενώ στην παράγραφο 3 δίδεται ο νομοθετικός ορισμός του «εγκλήματος βίας» κατά την έννοια του νομοσχεδίου αυτού. Σημειώνεται ότι στην έννοια της σωματικής βίας περιλαμβάνεται και αυτή του άρθρου 13 περ. δ' του Ποινικού Κώδικα, στην έννοια δε του εγκλήματος βίας περιλαμβάνεται και η απόπειρα αυτού.

Στο άρθρο 4 του νομοσχεδίου καθορίζεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης αποζημίωσης από το δικαιούμενο προς τούτο πρόσωπο, η διαδικασία λήψης της απόφασης επί της αιτήσεως αποζημίωσης από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, ενώ θεσπίζεται ρητά η υποχρέωση ενημέρωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση από τις αρμόδιες ανακριτικές, προανακριτικές και εισαγγελικές αρχές, σχετικά με την ύπαρξη του δικαιώματος αποζημίωσής τους και τις ειδικότερες διατυπώσεις άσκησής του. Ομοίως, προβλέπεται η υποχρέωση ενημέρωσης της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης από τις δημόσιες αρχές σχετικά με την εν γένει οικονομική και περιουσιακή κατάσταση του δράστη.

Στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου προβλέπεται η δυνατότητα της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης να ζητεί συμπληρωματικές πληροφορίες από τον αιτούντα την αποζημίωση με αίτησή στην οικεία Αρχή Συνδρομής του κρά-

τους-μέλους, στο οποίο κατοικεί ή διαμένει ο αιτών. Από την αρχή της χρηστής διοίκησης προκύπτει ότι οι συμπληρωματικές αυτές πληροφορίες μπορούν να αφορούν και ελλείποντα στοιχεία της αιτήσεως.

Στο άρθρο 6 καθορίζεται η διαδικασία ακρόασης του αιτούντα ή τρίτων προσώπων από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, στην περίπτωση που αυτός κατοικεί ή διαμένει στην Ελλάδα, καθώς και στην περίπτωση που ο αιτών έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος άλλου κράτους-μέλους της Ένωσης, αντιστοίχως.

Το άρθρο 7 ορίζει την επίσημη γλώσσα για την υποβολή της αίτησης αποζημίωσης και την ανταλλαγή των λοιπών σχετικών πληροφοριών και στοιχείων.

Στο άρθρο 8 καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού του ύψους της αποζημίωσης. Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι για τον προσδιορισμό του ποσού της αποζημίωσης εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο κατά τις οικείες διατάξεις του, όπως αυτές συμπληρώνονται με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου. Στην παράγραφο 2 προβλέπεται ότι η αποζημίωση αναφέρεται μόνο στην άμεσα προκληθείσα από το έγκλημα βίας περιουσιακή ζημία, εξαιρουμένης της ηθικής βλάβης, ρύθμιση η οποία βρίσκεται σε συμφωνία και με το άρθρο 4 της μη κυρωθείσας ακόμα από την χώρα μας Ευρωπαϊκής Σύμβασης σχετικά με την αποζημίωση των θυμάτων παραβάσεων βίας του Νοεμβρίου του 1983. Ρητά ορίζεται, επίσης, ότι για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται υπόψη και συνεκτιμάται η τυχόν συνυπαιτιότητα του θύματος, το εάν δηλαδή το θύμα της εγκληματικής πράξης συνετέλεσε από δικό του πταίσμα στην πρόκληση της βλάβης ή στην έκτασή της. Μεταξύ άλλων, επομένως, εκτιμάται η συμπεριφορά του θύματος, η επαγγελματική του ενασχόληση, καθώς και το εάν αυτός συνετέλεσε στην πρόκληση της βλάβης. Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι από το ποσό της αποζημίωσης αφαιρείται κάθε ποσό που κατεβλήθη από το Ελληνικό Δημόσιο για τη νοσηλεία του θύματος καθώς και κάθε ποσό που εισέπραξε το θύμα από τον δράστη, την κοινωνική ασφάλιση ή από άλλη πηγή.

Στο άρθρο 9 προβλέπονται κατά περίπτωση οι λόγοι αποκλεισμού της αποζημίωσης. Ως προς την έννοια της κατάχρησης δικαιώματος, διευκρινίζεται ότι αυτή νοείται κατά την έννοια του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα.

Στο άρθρο 10 καθορίζεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο υποκαθίσταται στα δικαιώματα του θύματος που αποζημιώθηκε μέχρι του ύψους του καταβληθέντος ποσού.

Το άρθρο 11 προβλέπει τη διαδικασία κοινοποίησης της απόφασης της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης, αναφορικά με την αίτηση αποζημίωσης. Ειδικώς, για την κοινοποίηση της απόφασης σε περίπτωση που ο αιτών έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος άλλου κράτους μέλους προβλέπεται ότι χρησιμοποιούνται τα έντυπα που καθορίστηκαν από την εκτελεστική του άρθρου 14 της Οδηγίας 2004/80/ΕΚ Απόφαση της Επιτροπής 2006/337/ΕΚ της 19.4.2006 «σχετικά με τη θέσπιση των εντύπων για τη διαβίβαση των αιτήσεων και των αποφάσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων» (ΕΕ L 125/25 της 12.5.2006).

Το άρθρο 12 επιτρέπει την άσκηση προσφυγής κατά της απόφασης της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης τόσο στον αιτούντα, όσο και στο Ελληνικό Δημόσιο, στα αρ-

μόδια, κατά τις γενικές διατάξεις, διοικητικά δικαστήρια.

Στο άρθρο 13, προς αποτροπή καταθέσεως προδήλως αβασίμων αιτήσεων αποζημίωσης, προβλέπεται η προσκόμιση, μέχρι την εξέταση της αιτήσεως, αποδεικτικού καταβολής του προσήκοντος παραβόλου. Περαιτέρω, κάθε άλλη δαπάνη που προκαλείται σε όλο το στάδιο της διαδικασίας υποβολής της αίτησης προβλέπεται ότι βαρύνει το Δημόσιο.

Το άρθρο 14 του νομοσχεδίου αναφέρεται στην αντίστροφη του άρθρου 3 περίπτωση, δηλαδή στην περίπτωση που το έγκλημα βίας από πρόθεση έχει τελεστεί στην επικράτεια άλλου κράτους-μέλους της Ένωσης και ο δικαιούμενος την αποζημίωση έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του στην ημεδαπή, παρέχοντας σε αυτόν την δυνατότητα υποβολής της αίτησης αποζημίωσης στην Ελληνική Αρχή Συνδρομής.

Το άρθρο 15 αναφέρεται στη συνδρομή που παρέχει στην περίπτωση αυτή στον αιτούντα, κάτοικο της ημεδαπής, η Ελληνική Αρχή Συνδρομής, αναφορικά με την άσκηση του δικαιώματός του για αποζημίωση και σε όλα τα στάδια κρίσης της αιτήσεώς του.

Στο άρθρο 16 ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι για την συνδρομή που παρέχει η Ελληνική Αρχή Συνδρομής στην αντίστοιχη Αρχή Αποζημίωσης του οικείου κράτους-μέλους, στην περίπτωση που αυτή για τον προσδιορισμό του ποσού αποζημίωσης του αιτούντος κρίνει αναγκαία την ακρόαση αυτού ή τρίτων προσώπων. Περαιτέρω, ορίζεται ότι τα έξοδα που προκαλούνται από την συνδρομή που παρέχει η Ελληνική Αρχή Συνδρομής τόσο στον αιτούντα όσο και στην αντίστοιχη Αρχή Αποζημίωσης του οικείου κράτους-μέλους βαρύνουν το Ελληνικό Δημόσιο.

Με το άρθρο 17 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Δικαιοσύνης να ρυθμίσει, μετά από εισήγηση της Αρχής, ειδικά, οργανωτικά και λεπτομερειακά ζητήματα αυτής, ενώ με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης προσδιορίζεται κατά συνεδρίαση το ύψος της αποζημίωσης των μελών της Αρχής και του γραμματέα της.

Με το άρθρο 18, κατ' εφαρμογή του άρθρου 18 της Οδηγίας, δικαιούνται αποζημίωσης τα θύματα εγκλημάτων βίας που τελέστηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2006. Με την πρώτη παράγραφο του προτεινόμενου άρθρου εναρμονίζεται η εθνική ρύθμιση προς αυτή της Οδηγίας.

Περαιτέρω, δοθέντος ότι με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του νομοσχεδίου, τα θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση έχουν προθεσμία ενός έτους από τον χρόνο γέννησης της αξίωσής τους για την κατάθεση της αιτήσεως, με τη δεύτερη παράγραφο και προκειμένου να υπαχθούν στις ρυθμίσεις του νόμου και τα προ της έναρξης ισχύος του θύματα, προβλέπεται ότι η ενιαία προθεσμία αρχίζει από την έναρξη ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2009

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ι. Παπαθανασίου

Ν. - Γ. Δένδιας

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση (Εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Απριλίου 2004)

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 1
Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης
και Ελληνική Αρχή Συνδρομής**

1. Συνιστάται αρχή με την ονομασία «Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης», η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και αποφαινεται, κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος, επί των αιτήσεων αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση.

2. Η Αρχή είναι τριμελής και συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από:

α) έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως Πρόεδρο,

β) έναν Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο οποίος υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

γ) έναν υπάλληλο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που είναι τουλάχιστον προϊστάμενος Διευθύνσεως, αναπληρούμενος από προϊστάμενο άλλης Διευθύνσεως.

Τα μέλη της Αρχής με τους αναπληρωτές τους ορίζονται για θητεία δύο ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία φορά. Παύουν αυτοδικαίως να κατέχουν τις θέσεις αυτές εάν στερηθούν με οποιονδήποτε τρόπο την ιδιότητα υπό την οποία τοποθετήθηκαν.

3. Γραμματέας της Αρχής ορίζεται υπάλληλος με βαθμό τουλάχιστον Β΄, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η Αρχή συνεδριάζει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της. Με απόφαση του Προέδρου της δύναται να ορισθεί και άλλος τόπος συνεδρίασεως της Αρχής.

4. Ως αρμόδια «Ελληνική Αρχή Συνδρομής για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση» (εφεξής Ελληνική Αρχή Συνδρομής) ορίζεται το ειδικό γραφείο συνδρομής που συνιστάται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, στη Γενική Διεύθυνση Νομοθετικού Συντονισμού και Ειδικών Διεθνών Νομικών Σχέσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Του γραφείου τούτου προΐσταται υπάλληλος της ΠΕ κατηγορίας της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με βαθμό Α΄, ο οποίος γνωρίζει μία τουλάχιστον από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Οι ανωτέρω Αρχές μετέχουν στο σύστημα συνεργασίας μεταξύ αυτών και των αντίστοιχων Αρχών των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**Άρθρο 2
Κεντρικό σημείο επαφής**

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, δια της Ελληνικής Αρχής Συνδρομής, ορίζεται ως το κεντρικό σημείο επαφής στην

Ελλάδα με σκοπό: α) την παροχή συνδρομής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κατάρτιση και δημοσίευση στο Διαδίκτυο εγχειριδίου, στο οποίο περιλαμβάνονται οι πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη - μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 της Οδηγίας 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Απριλίου 2004 (ΕΕ L 261/15 της 6.8.2004), β) τη στενότερη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των Αρχών Συνδρομής και των Αρχών Αποζημίωσης στα κράτη - μέλη και γ) την παροχή βοήθειας και την αναζήτηση λύσεων για κάθε δυσκολία που μπορεί να παρουσιαστεί κατά την εφαρμογή του συστήματος συνεργασίας μεταξύ των Αρχών αυτών.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ**

**Άρθρο 3
Ευθύνη για την καταβολή αποζημίωσης**

1. Θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση που έχουν τελεστεί στην ημεδαπή, τα οποία έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα ή στο έδαφος άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούνται, κατόπιν αιτήσεώς τους, εύλογης και προσήκουσας αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο.

2. Η αξίωση αποζημίωσης γεννάται: α) στην περίπτωση που ο δράστης του εγκλήματος δεν διαθέτει τους απαιτούμενους προς τούτο πόρους, από την έκδοση αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης, β) στην περίπτωση που δεν μπορεί να εξακριβωθεί η ταυτότητα του δράστη, από τη θέση της δικογραφίας στο αρχείο αγνώστων δράστών και γ) στην περίπτωση που ο δράστης δεν μπορεί να διωχθεί ποινικά ή να του επιβληθεί ποινή, από τη θέση της δικογραφίας στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή από την έκδοση αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος ή από την έκδοση αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης ή από την με οποιονδήποτε άλλον τρόπο οριστική περάτωση της υπόθεσης.

3. Έγκλημα βίας, κατά την έννοια του παρόντος, θεωρείται κάθε αξιόποινη πράξη που τελείται με χρήσηωματικής βίας και τιμωρείται με κάθειρξη.

**Άρθρο 4
Αρμόδια αρχή**

1. Η απόφαση επί της αιτήσεως αποζημίωσης λαμβάνεται από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης.

2. Η αίτηση για την καταβολή της αποζημίωσης κατατίθεται στην Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης από το δικαιούμενο πρόσωπο ή από πληρεξούσιό του εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από το χρόνο γένεσης της αξίωσης, κατά το άρθρο 3 παρ. 2 του παρόντος. Εάν ο αιτών έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος άλλου κράτους-μέλους, η αίτηση κατατίθεται στην αντίστοιχη Αρχή Συνδρομής του κράτους-μέλους, η οποία την αποστέλλει στην Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης κοινοποιεί το συντομότερο δυνατόν στην Αρχή Συνδρομής του οικείου κράτους-μέλους και στον αιτούντα τα ακόλουθα στοιχεία: α) το πρόσωπο ή το αρμόδιο τμήμα που χειρίζεται την υπόθεση, β) απόδει-

ξη παραλαβής της αίτησης, γ) κατά προσέγγιση προσδιορισμό του χρονικού διαστήματος εντός του οποίου αναμένεται να ληφθεί η απόφαση για την αίτηση.

3. Οι ανακριτικές, προανακριτικές και εισαγγελικές αρχές υποχρεούνται να ενημερώνουν με σαφήνεια τα θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση σχετικά με το ενδεχόμενο δικαίωμά τους για υποβολή αίτησης αποζημίωσης, καθώς και για τις ειδικότερες διατυπώσεις άσκησής του. Για την ενημέρωση αυτή συντάσσεται έκθεση, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 148 έως 153 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

4. Η Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, για τη διακρίβωση της οικονομικής και εν γένει περιουσιακής κατάστασης του δράστη, ο οποίος φέρεται να μην διαθέτει τους αναγκαίους πόρους για την αποζημίωση του θύματος, δύναται να ζητήσει στοιχεία και πληροφορίες από τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες, τα υποθηκοφυλακεία και κάθε άλλη δημόσια αρχή.

Άρθρο 5 **Συμπληρωματικά στοιχεία**

Η Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης ζητεί από τον αιτούντα να υποβάλει, εντός εύλογου χρόνου, όλα τα κατά την κρίση της συμπληρωματικά στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα. Σε περίπτωση που ο αιτών έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος άλλου κράτους-μέλους, τα ως άνω στοιχεία ζητούνται δια της οικείας Αρχής Συνδρομής.

Άρθρο 6 **Ακρόαση του αιτούντος ή τρίτων προσώπων**

1. Η Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, καλεί τον αιτούντα ή τρίτα πρόσωπα, όπως μάρτυρες ή πραγματογνώμονες, να εμφανισθούν αυτοπροσώπως για να καταθέσουν ενώπιόν της. Για την ακρόαση συντάσσεται σχετικό πρακτικό.

2. Στην περίπτωση που ο αιτών ή τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στο έδαφος άλλου κράτους-μέλους, η Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης ζητεί από την οικεία Αρχή Συνδρομής να διενεργήσει την ακρόαση, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους όπου εδρεύει, και να της διαβιβάσει στη συνέχεια το σχετικό πρακτικό. Δύναται, επίσης, σε συνεργασία με την οικεία Αρχή Συνδρομής, να διενεργήσει η ίδια απευθείας την ακρόαση, σύμφωνα με το ημεδαπό δίκαιο, τηλεφωνικώς ή με τη χρήση τηλεοικονοδιάσκεψης. Στην τελευταία περίπτωση, η Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης δεν μπορεί να υποχρεώσει τον αιτούντα να εμφανισθεί ενώπιόν της.

Άρθρο 7 **Γλώσσα**

Ως επίσημη γλώσσα για την υποβολή της αίτησης και την ανταλλαγή πληροφοριών, στοιχείων και δικαιολογητικών εγγράφων ορίζεται η ελληνική.

Άρθρο 8 **Προσδιορισμός του ποσού της αποζημίωσης**

1. Για τον προσδιορισμό του ποσού της αποζημίωσης

εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο, όπως συμπληρώνεται με τις ειδικές διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Η αποζημίωση καλύπτει μόνο την άμεσα προκληθείσα από το έγκλημα περιουσιακή ζημία, και ιδίως καλύπτει τα ιατρικά έξοδα και νοσήλεια και τα έξοδα κηδείας. Για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται υπόψη το τυχόν συντρέχον πταίσμα του θύματος.

3. Κατά τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης συνυπολογίζονται οι δαπάνες που τυχόν κατέβαλε το Ελληνικό Δημόσιο για τη νοσηλεία του αιτούντος, καθώς και οποιοδήποτε άλλο ποσό έχει εισπράξει το θύμα από τον δράστη, από την κοινωνική ασφάλιση ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή.

Άρθρο 9 **Λόγοι αποκλεισμού της αποζημίωσης**

Το θύμα εγκλήματος βίας δεν δικαιούται αποζημίωσης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν η πράξη τελέστηκε μεταξύ μελών εγκληματικής οργάνωσης, συμμορίας ή τρομοκρατικής οργάνωσης.

β) Αν υπαίτια παρέλειψε ή καθυστέρησε να καταγγείλει εντός πέντε ημερών την εις βάρος του τελεσθείσα αξιόποινη πράξη, με αποτέλεσμα να δυσχερανθεί η διακρίβωση της ταυτότητας του δράστη.

γ) Αν στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας αρνήθηκε αδικαιολόγητα τη συνδρομή του στις αρμόδιες αρχές, και ιδίως αρνήθηκε να καταθέσει, απέκρυψε ή αμέλησε να προσκομίσει ουσιώδη αποδεικτικά στοιχεία, με αποτέλεσμα να δυσχερανθεί η διακρίβωση της ταυτότητας του δράστη.

δ) Σε κάθε άλλη περίπτωση, όπου εν όψει των περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης, η αξίωση αποζημίωσης από το θύμα συνιστά κατάχρηση δικαιώματος.

Άρθρο 10 **Υποκατάσταση**

Το Ελληνικό Δημόσιο υποκαθίσταται στα δικαιώματα του αποζημιωθέντος θύματος μέχρι το ύψος του καταβληθέντος ποσού.

Άρθρο 11 **Κοινοποίηση της απόφασης**

Η Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης κοινοποιεί την απόφασή της στον αιτούντα. Σε περίπτωση που ο αιτών έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος άλλου κράτους-μέλους, η απόφαση κοινοποιείται στον αιτούντα και στην οικεία Αρχή Συνδρομής, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ημεδαπού δικαίου, χρησιμοποιώντας το σχετικό έντυπο που καταρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 12 **Δικαστικός έλεγχος**

Κατά της απόφασης της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής στον αιτούντα και στο Ελληνικό Δημόσιο ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 13 **Έξοδα**

Η αίτηση αποζημίωσης απορρίπτεται εάν μέχρι την εξέτασή της από την Αρχή Αποζημίωσης δεν προσκομισθεί αποδεικτικό καταβολής παραβόλου. Το παράβολο ορίζεται σε εκατό (100) ευρώ και το ύψος του δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Ο αιτών απαλλάσσεται από κάθε άλλη επιβάρυνση, που προκαλείται σε όλο το στάδιο της διαδικασίας από την υποβολή της αιτήσεως αποζημίωσης μέχρι την έκδοση αποφάσεως από την Αρχή Αποζημίωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ **ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΑΠΟ** **ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΛΛΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ - ΜΕΛΟΥΣ**

Άρθρο 14 **Δικαίωμα υποβολής αίτησης για** **καταβολή αποζημίωσης**

Θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση που έχουν τελεστεί στην επικράτεια άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία έχουν την κατοικία τους ή τη συνήθη διαμονή τους στην ημεδαπή, δικαιούνται να υποβάλλουν αίτηση στην Ελληνική Αρχή Συνδρομής για τη χορήγηση εύλογης και προσήκουσας αποζημίωσης από την αρμόδια Αρχή Αποζημίωσης του οικείου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τις ειδικότερες προϋποθέσεις που ορίζει το δίκαιο του κράτους αυτού.

Άρθρο 15 **Συνδρομή στον αιτούντα**

1. Η Ελληνική Αρχή Συνδρομής παρέχει στον αιτούντα το έντυπο της αιτήσεως, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και γενικές οδηγίες ως προς τα τυχόν απαιτούμενα δικαιολογητικά έγγραφα για την άσκηση του δικαιώματος αποζημίωσης.

2. Για το έντυπο της αίτησης και τα τυχόν απαιτούμενα δικαιολογητικά έγγραφα δεν απαιτείται βεβαίωση της γνησιότητάς τους ή η τήρηση άλλων αντίστοιχων διατυπώσεων.

3. Η Ελληνική Αρχή Συνδρομής διαβιβάζει την αίτηση αποζημίωσης στο αντίστοιχο για τη χορήγηση της αποζημίωσης όργανο του οικείου κράτους-μέλους της Ένωσης, χωρίς να προβαίνει σε αξιολόγησή της.

4. Το έντυπο της αίτησης και τα τυχόν απαιτούμενα δικαιολογητικά έγγραφα μεταφράζονται με φροντίδα και έξοδα της Ελληνικής Αρχής Συνδρομής στην επίσημη γλώσσα ή σε μια από τις επίσημες γλώσσες του οικείου κράτους-μέλους, στο οποίο εδρεύει το αντίστοιχο για τη χορήγηση αποζημίωσης όργανο στο οποίο αποστέλλονται, ή σε οποιαδήποτε άλλη κοινοτική γλώσσα, την οποία το εν λόγω κράτος-μέλος έχει δηλώσει ότι αποδέχεται.

Άρθρο 16 **Συνδρομή στην ακρόαση του αιτούντος**

1. Η Ελληνική Αρχή Συνδρομής παρέχει τη συνδρομή της στην αντίστοιχη Αρχή Αποζημίωσης του οικείου κρά-

τους-μέλους κατά τη διενέργεια ακρόασης του αιτούντος ή τρίτων προσώπων, όπως είναι ιδίως οι μάρτυρες ή οι πραγματογνώμονες.

2. Προς το σκοπό αυτόν η Ελληνική Αρχή Συνδρομής, μετά από σχετικό αίτημα της Αρχής Αποζημίωσης του οικείου κράτους-μέλους: α) συνδράμει αυτήν κατά τη διενέργεια απευθείας από αυτήν της ακρόασης τηλεφωνικά ή με τη χρήση τηλεικονοδιάσκεψης, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, παρέχοντας και εξασφαλίζοντας την απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή ή β) διενεργεί η ίδια την ακρόαση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, και στη συνέχεια διαβιβάζει το σχετικό πρακτικό στην Αρχή Αποζημίωσης του οικείου κράτους-μέλους. Στην τελευταία αυτή περίπτωση το πρακτικό ακρόασης, το οποίο συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα, μεταφράζεται στην επίσημη ή σε μια από τις επίσημες γλώσσες του οικείου κράτους-μέλους ή σε οποιαδήποτε άλλη κοινοτική γλώσσα, την οποία το εν λόγω κράτος-μέλος έχει δηλώσει ότι αποδέχεται.

3. Οι σχετικές δαπάνες που προκαλούνται στην Ελληνική Αρχή Συνδρομής βαρύνουν το Ελληνικό Δημόσιο.

Άρθρο 17 **Ρύθμιση ειδικών, οργανωτικών** **και λεπτομερειακών θεμάτων**

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης, ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στη λειτουργία και την οργάνωση της Αρχής καθώς και στη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων αποζημίωσης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζεται η αποζημίωση που χορηγείται κατά συνεδρίαση στα μέλη της Αρχής και στον γραμματέα αυτής.

Άρθρο 18 **Χρονικό πεδίο εφαρμογής**

1. Το κατά την έννοια του παρόντος δικαίωμα αποζημίωσης παρέχεται μόνο στα θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση, τα οποία έχουν τελεστεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2006.

2. Η προθεσμία του άρθρου 4 παρ. 2 αρχίζει από την ισχύ του παρόντος νόμου.

Άρθρο 19 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν στις επί μέρους διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά.

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2009

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ι. Παπαθανασίου

Ν. - Γ. Δένδιας

Αριθμ. 163/12/ 2009

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση (Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Απριλίου 2004)»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Απριλίου 2004 για την αποζημίωση θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση. Ειδικότερα προβλέπονται τα ακόλουθα:

I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1.α. Συνιστάται και λειτουργεί στη Γενική Διεύθυνση Νομοθετικού Συντονισμού & Ειδικών Διεθνών Νομικών Σχέσεων του υπουργείου Δικαιοσύνης, η Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, με την οριζόμενη συγκρότηση, η οποία αποφαίνεται, επί των αιτήσεων αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την: i) αναπλήρωση των μελών της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης, τη διάρκεια της θητείας τους καθώς και την ανανέωση αυτής, ii) γραμματειακή υποστήριξη και τον τόπο συνεδριάσεων της εν λόγω Αρχής.

γ. i) Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τη σύσταση, με υπουργική απόφαση, ειδικού γραφείου συνδρομής που ορίζεται ως η αρμόδια Ελληνική Αρχή Συνδρομής για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση.

ii) Καθορίζονται ο κλάδος από τον οποίο προέρχεται ο προϊστάμενος του προαναφερόμενου γραφείου και τα ειδικότερα προσόντα αυτού.

γ. Οι προαναφερόμενες αρχές μετέχουν στο σύστημα συνεργασίας μεταξύ αυτών και των αντίστοιχων Αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), όσον αφορά στα θέματα της Οδηγίας. (άρθρο 1)

2. Ορίζεται, ως κεντρικό σημείο επαφής στην Ελλάδα, το υπουργείο Δικαιοσύνης, προκειμένου να: α) παρέχεται η αναγκαία συνδρομή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κατάρτιση και δημοσίευση στο Διαδίκτυο του προβλεπόμενου από την Οδηγία εγχειριδίου πληροφοριών, β) επιτυγχάνεται η στενότερη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών των εμπλεκόμενων αρχών, γ) επιλύονται τα ζητήματα που ανακύπτουν, κατά την εφαρμογή του συστήματος συνεργασίας μεταξύ των αρχών. (άρθρο 2)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

1. Καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την καταβολή αποζημίωσης από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης. Ειδικότερα:

α. Παρέχεται στα θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση, που έχουν τελεσθεί στην ημεδαπή μετά την 1.1.2006, το δικαίωμα να αξιώνουν από το ελληνικό δημόσιο την καταβολή εύλογης και προσήκουσας αποζημίωσης, εφόσον συντρέχουν οι οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Καθορίζονται ειδικά οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες γεννάται η αξίωση για την κατά τα ανωτέρω καταβολή αποζημίωσης.

γ. Ως εγκλήματα βίας, για την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου, νοείται κάθε αξιόποινη πράξη που τελείται με χρήση σωματικής βίας και τιμωρείται με κάθειρξη.

(άρθρα 3 και 18 παρ. 1)

2.α. Ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αίτησης αποζημίωσης, η οποία κατατίθεται, κατά τα οριζόμενα, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από το χρόνο γένεσης της αξίωσης.

β. Επιβάλλεται στις ανακριτικές, προανακριτικές και εισαγγελικές αρχές η υποχρέωση να ενημερώνουν, με σαφήνεια, τα θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση, για το ενδεχόμενο αποζημίωσής τους και για τις ειδικότερες διατυπώσεις άσκησης του σχετικού δικαιώματος.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα στην Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, να ζητά: i) Στοιχεία και πληροφορίες, από τις Δ.Ο.Υ, τα υποθηκοφυλακεία και κάθε άλλη δημόσια αρχή, με σκοπό τη διακρίβωση της οικονομικής και εν γένει περιουσιακής κατάστασης του δράστη.

ii) Τα απαιτούμενα, κατά την κρίση της, συμπληρωματικά στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα από τον αιτούντα. (άρθρα 4 και 5)

3.α Καθιερώνεται διαδικασία ακρόασης του αιτούντος ή τρίτων προσώπων, από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης και ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα εφαρμογής της. Μεταξύ άλλων, παρέχεται η δυνατότητα διενέργειας της ακρόασης τηλεφωνικά ή με τηλεεικονοδιάσκεψη, σε περίπτωση που τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν τη διαμονή ή τη συνήθη κατοικία τους στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε..

β. Ορίζεται η ελληνική, ως η επίσημη γλώσσα, για την υποβολή της αίτησης, την ανταλλαγή πληροφοριών, στοιχείων και λοιπών δικαιολογητικών. (άρθρα 6 και 7)

4.α. Για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης: i) εφαρμόζεται η ελληνική νομοθεσία, ii) λαμβάνεται υπόψη τυχόν συντρέχον πταίσμα του θύματος, iii) συνυπολογίζονται τυχόν δαπάνες που κατέβαλε το ελληνικό δημόσιο, για τη νοσηλεία του αιτούντος, καθώς και οποιοδήποτε ποσό έχει εισπράξει το θύμα από τον δράστη, από την κοινωνική ασφάλιση ή από άλλη πηγή.

β. Η αποζημίωση καλύπτει μόνο την περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από το έγκλημα (ιατρικά έξοδα, νοσήλεια και έξοδα κηδείας κ.λπ.).

γ. Αποκλείεται η καταβολή αποζημίωσης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση που, ενόψει των περιστάσεων, η αξίωση αποζημίωσης, από το θύμα, συνιστά κατάχρηση δικαιώματος.

δ. Το ελληνικό δημόσιο υποκαθίσταται στα δικαιώματα του αποζημιωθέντος θύματος, μέχρι του ποσού της αποζημίωσης που καταβλήθηκε. (άρθρα 8 – 10)

5.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την κοινοποίηση της απόφασης της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης στον αιτούντα.

β. Επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής κατά της σχετικής απόφασης αποζημίωσης από τον αιτούντα και το ελληνικό δημόσιο, ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων.

γ. Ο αιτών: i) υποχρεούται να καταβάλλει, μέχρι την εξέταση της αίτησης από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, παράβολο ύψους εκατό (100) ευρώ, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κ.υ.α..

ii) Απαλλάσσεται από κάθε άλλο έξοδο που προκαλείται καθ' όλη τη διαδικασία, ήτοι από την υποβολή της αίτησης, μέχρι την έκδοση της απόφασης αποζημίωσης.

(άρθρα 11 – 13)

III. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

1.α. Παρέχεται η δυνατότητα, σε θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση που έχουν τελεσθεί στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε., τα οποία (θύματα) έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην ημεδαπή, να υποβάλλουν αίτηση στην Ελληνική Αρχή Συνδρομής, για τη χορήγηση αποζημίωσης από την αρμόδια Αρχή αποζημίωσης του οικείου κράτους μέλους, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους αυτού.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την παροχή συνδρομής από την Ελληνική Αρχή Συνδρομής: i) στον ενδιαφερόμενο (χορήγηση αίτησης, διαβίβασής της στην αρμόδια Αρχή ή Απόφασης κ.λπ.).

ii) Στην Αρχή Αποζημίωσης του οικείου κράτους μέλους, όσον αφορά στην ακρόαση του αιτούντος ή τρίτων προσώπων. Μεταξύ άλλων προβλέπονται τα εξής:

αα) Η αίτηση και τα τυχόν απαιτούμενα σχετικά δικαιολογητικά μεταφράζονται με φροντίδα της Ελληνικής Αρχής Συνδρομής.

ββ) Η Ελληνική Αρχή Συνδρομής παρέχει και εξασφαλίζει: i) την απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή στο πλαίσιο της συνδρομής της Αρχής Αποζημίωσης του οικείου κράτους μέλους, ii) διενεργεί ακροάσεις και διαβιβάζει, στην προαναφερόμενη Αρχή, μεταφρασμένο, το πρακτικό ακρόασης.

γ. Οι δαπάνες που προκαλούνται από την παρεχόμενη κατά τα ανωτέρω συνδρομή (διενέργεια μεταφράσεων και ακροάσεων, εξασφάλιση της αναγκαίας υποδομής), βαρύνουν το ελληνικό δημόσιο. (άρθρα 14 – 16)

2. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για την έκδοση: α) υπουργικής απόφασης, με την οποία ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στην οργάνωση και λειτουργία της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης, καθώς και στη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων αποζημίωσης, β) κ.υ.α., με την οποία καθορίζεται η αποζημίωση που καταβάλλεται, κατά συνεδρίαση, στα μέλη της ανωτέρω Αρχής και το γραμματέα αυτής. (άρθρο 17)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται, επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή: α) Αποζημίωσης, κατά συνεδρίαση, στα μέλη της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης και το γραμματέα αυτής. (άρθρα 1 και 17 παρ. 2) Η δαπάνη αυτή που εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση κ.υ.α., εκτιμάται στο ποσό των 60.000 ΕΥΡΩ περίπου.

β) Επιδόματος θέσης ευθύνης στον προϊστάμενο του ειδικού γραφείου συνδρομής που λειτουργεί στο υπουργείο Δικαιοσύνης («Ελληνική Αρχή Συνδρομής για την αποζημίωση θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση»), καθώς και από την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων αυτού και της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης. Η δαπάνη αυτή εξαρτάται από την έκδοση υπουργικών αποφάσεων και εκτιμάται στο ποσό των 10.000 ΕΥΡΩ περίπου.

(άρθρα 1 παρ. 1 και 4 και 17)

2. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 5.000 ΕΥΡΩ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου υλικοτεχνικού εξοπλισμού

για τη λειτουργία της Ελληνικής Αρχής Συνδρομής και του προαναφερόμενου Γραφείου. (άρθρο 1 παρ. 4)

3. Ετήσια δαπάνη, σημαντικού ύψους, από την εν γένει εφαρμογή των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου και ειδικότερα από την: α) καταβολή εύλογης και προσήκουσας αποζημίωσης στα θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση στις οριζόμενες περιπτώσεις. (άρθρα 3 παρ. 1 και 8) Η καταβαλλόμενη δαπάνη εκ της αιτίας αυτής μειώνεται, ενδεχομένως, κατά το βαθμό: αα) συνυπολογισμού των δαπανών που τυχόν κατέβαλε το ελληνικό δημόσιο για τη νοσηλεία του αιτούντος καθώς και άλλων ποσών που έχουν εισπραχθεί από το θύμα, από οποιαδήποτε πηγή. (άρθρο 8 παρ. 3), ββ) είσπραξης αποζημιώσεων, λόγω υποκατάστασης αποζημιωθέντων θυμάτων στα δικαιώματά τους, από το ελληνικό δημόσιο. (άρθρο 10)

β) Κάλυψη των εξόδων για την: i) διενέργεια τηλεεικονοδιάσκεψης, για την ακρόαση του αιτούντος ή τρίτων προσώπων, σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., και τα εγκλήματα που θεμελιώνουν δικαίωμα αποζημίωσης, έχουν τελεσθεί στη χώρα μας. (άρθρο 6 παρ. 2) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό των 2.000 ΕΥΡΩ περίπου.

ii) Παροχή της προβλεπόμενης συνδρομής στον αιτούντα και στην Αρχή Αποζημίωσης του οικείου κράτους μέλους (διενέργεια μεταφράσεων εντύπων, εγγράφων, δικαιολογητικών και πρακτικών αποφάσεων, εξασφάλιση της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής) στο πλαίσιο συνεργασίας – συνδρομής των εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών. (άρθρα 15 και 16)

4. Αύξηση εσόδων από την καταβολή παραβόλου για την εξέταση των αιτήσεων αποζημίωσης, που υποβάλλονται στο πλαίσιο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου.

(άρθρο 13)

5. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τυχόν αναπροσαρμογή (αύξηση) του προαναφερόμενου παραβόλου, με κ.υ.α.. (άρθρο 13)

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2009

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Λέτσιος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση (Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Απριλίου 2004)»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου προκαλούνται, επί του κρατικού προϋπολογισμού, οι ακόλουθες δαπάνες:

1. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή: α) Αποζημίωσης, κατά συνεδρίαση, στα μέλη της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης και το γραμματέα αυτής. (άρθρα 1 και 17 παρ. 2). Η δαπάνη αυτή που εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση κ.υ.α., εκτιμάται στο ποσό των 60.000 ΕΥΡΩ περίπου.

β) Επιδόματος θέσης ευθύνης στον προϊστάμενο του

ειδικού γραφείου συνδρομής που λειτουργεί στο υπουργείο Δικαιοσύνης («Ελληνική Αρχή Συνδρομής για την αποζημίωση θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση»), καθώς και από την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων αυτού και της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης. Η δαπάνη αυτή εξαρτάται από την έκδοση υπουργικών αποφάσεων και εκτιμάται στο ποσό των 10.000 ΕΥΡΩ περίπου.

(άρθρα 1 παρ. 1 και 4 και 17)

2. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 5.000 ΕΥΡΩ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου υλικοτεχνικού εξοπλισμού για τη λειτουργία της Ελληνικής Αρχής Συνδρομής και του προαναφερόμενου Γραφείου. (άρθρο 1 παρ. 4)

3. Ετήσια δαπάνη, σημαντικού ύψους, από την εν γένει εφαρμογή των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου και ειδικότερα από την: α) καταβολή εύλογης και προσήκουσας αποζημίωσης στα θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση στις οριζόμενες περιπτώσεις. (άρθρα 3 παρ. 1 και 8). Η καταβαλλόμενη δαπάνη εκ της αιτίας αυτής μειώνεται, ενδεχομένως, κατά το βαθμό: αα) συνυπολογισμού των δαπανών που τυχόν κατέβαλε το ελληνικό δημόσιο για τη νοσηλεία του αιτούντος καθώς και άλλων ποσών που έχουν εισπραχθεί από το θύμα, από οποιαδήποτε πηγή. (άρθρο 8 παρ. 3), ββ) είσπραξης αποζημιώσεων, λόγω υποκατάστασης αποζημιωθέντων θυμάτων στα δικαιώματά τους, από το ελληνικό δημόσιο. (άρθρο 10)

β) Κάλυψη των εξόδων για την: ι) διενέργεια τηλεϊκονοδιάσκεψης, για την ακρόαση του αιτούντος ή τρίτων προσώπων, σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., και τα εγκλήματα που θεμελιώνουν δικαίωμα αποζημίωσης, έχουν τελεσθεί στη χώρα μας. (άρθρο 6 παρ. 2) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό των 2.000 ΕΥΡΩ περίπου.

ii) Παροχή της προβλεπόμενης συνδρομής στον αιτούντα και στην Αρχή Αποζημίωσης του οικείου κράτους μέλους (διενέργεια μεταφράσεων εντύπων, εγγράφων, δικαιολογητικών και πρακτικών αποφάσεων, εξασφάλιση της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής) στο πλαίσιο συνεργασίας – συνδρομής των εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών. (άρθρα 15 και 16)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του υπουργείου Δικαιοσύνης (Ειδ. Φ. 17 – 110 «Κεντρική Υπηρεσία»).

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2009

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ι. Παπαθανασίου

Ν. - Γ. Δένδιας